

Anotācija

- Darbs “Salikts un vienkāršs teikums” ir mācību materiāls 5.c (21015811) klases skolēniem, kura mērķis ir attīstīt izpratni par teikumu uzbūvi latviešu valodā. Tajā skolēni apgūst vienkārša un salikta teikuma atšķirības, mācās noteikt teikuma gramatisko centru, kā arī pareizi lietot pieturzīmes.
- Prezentācijā iekļauti gan teorētiski skaidrojumi, gan praktiski uzdevumi, kas palīdz nostiprināt zināšanas. Skolēni veic dažādus uzdevumus: nosaka teikumu veidus, pārveido vienkāršus teikumus par saliktiem, kā arī veido savus teikumus. Tiek izmantoti arī pašpārbaudes un pašvērtējuma elementi, kas veicina skolēnu patstāvīgu mācīšanos.
- Svarīga darba sastāvdaļa ir arī iekļautā dinamiskā pauze, kas palīdz noturēt uzmanību mācību procesa laikā, kā arī atkārtot mācību vielu spēļu veidā.
- Darbs palīdz nostiprināt skolēnu valodas prasmes, loģisko domāšanu un spēju pareizi veidot teikumus ikdienas saziņā.

Metodisko izstrādājumu sagatavoja Daugavpils Stropu pamatskolas – attīstības centra latviešu valodas un literatūras skolotāja N.Butorina

5.c
klase

2026.gada 29.aprīlī.

Klases darbs.

5.6.Fantazējam kopā!

**Kas ir vienkāršs teikums, kas ir
salikts teikums? (18 %)**

1.-2.stunda

Sasniedzamais rezultāts:

ar skolotāju palīdzību salīdzina teikumu uzbūvi un pieturzīmes,

attīsta prasmi noteikt teikumā gramatisko centru,

ar skolotāju palīdzību veido dažādus pēc uzbūves teikumus.

! ?

TEIKUMS

vienkāršs

VNT nepaplašināts

Kaķis naud .

VPT paplašināts

Jānis lasa grāmatu .

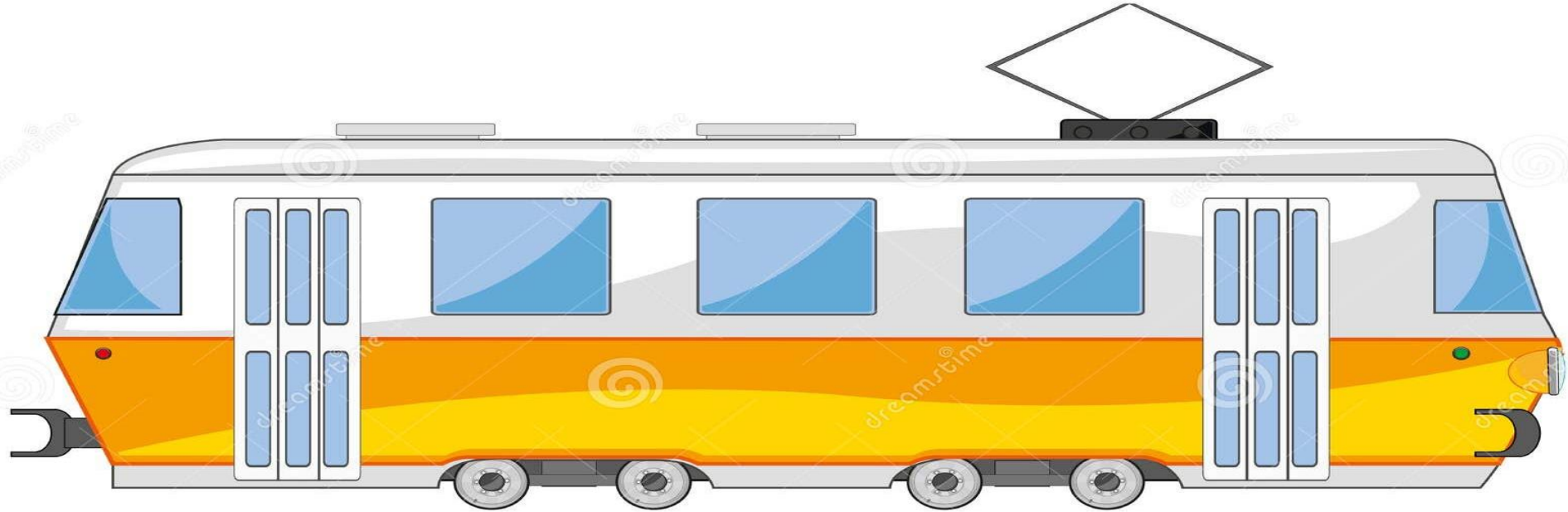
salikts

Maija dzied , bet Anna dejo . SST

sakārtots

Mēs zinām , ka rīt būs auksts laiks . SPT

pakārtots

vienkāršs teikums

nepaplašināts

VNT

paplašināts

VPT

Darba lapa:

Vai **VNT**, vai **VPT**?

1. Meitene lasa grāmatu. (_____)

2. Saule spīd. (_____)

3. Tētis skatās filmu. (_____)

4. Brāļi spēlē dambreti. (_____)

5. Vējš gaudo. (_____)

6. Vecvecāki atbrauca pie mums ciemos. (____)

7. Bērni raksta pārbaudes darbu. (_____)

8. Ārā līst lietus. (_____)

9. Skolotāja informēja par ekskursiju. (_____)

10. Marija dzied. (VNT)

Pārbaudi! Vai VNT, vai VPT?

Pašpārbaudījums! Liec +, ja pareizi uzrakstīji!

1. Meitene lasa grāmatu. (VPT)

2. Saule spīd. (VNT)

3. Tētis skatās filmu. (VPT)

4. Brāļi spēlē dambreti. (VPT)

5. Vējš gaudo. (VNT)

6. Vecvecāki atbrauca pie mums ciemos. (VPT)

7. Bērni raksta pārbaudes darbu. (VPT)

8. Ārā līst lietus. (VPT)

9. Skolotāja informēja par ekskursiju. (VPT)

10. Marija dzied. (VNT)

Saskaiti cik daudz + esi ieguvis!

Dinamiskā pauze

Katrs attēls attēlo kādu mēnesi, bet dzeltenais skaitlis norāda tā vietu kalendārā.

Uzdevumi:

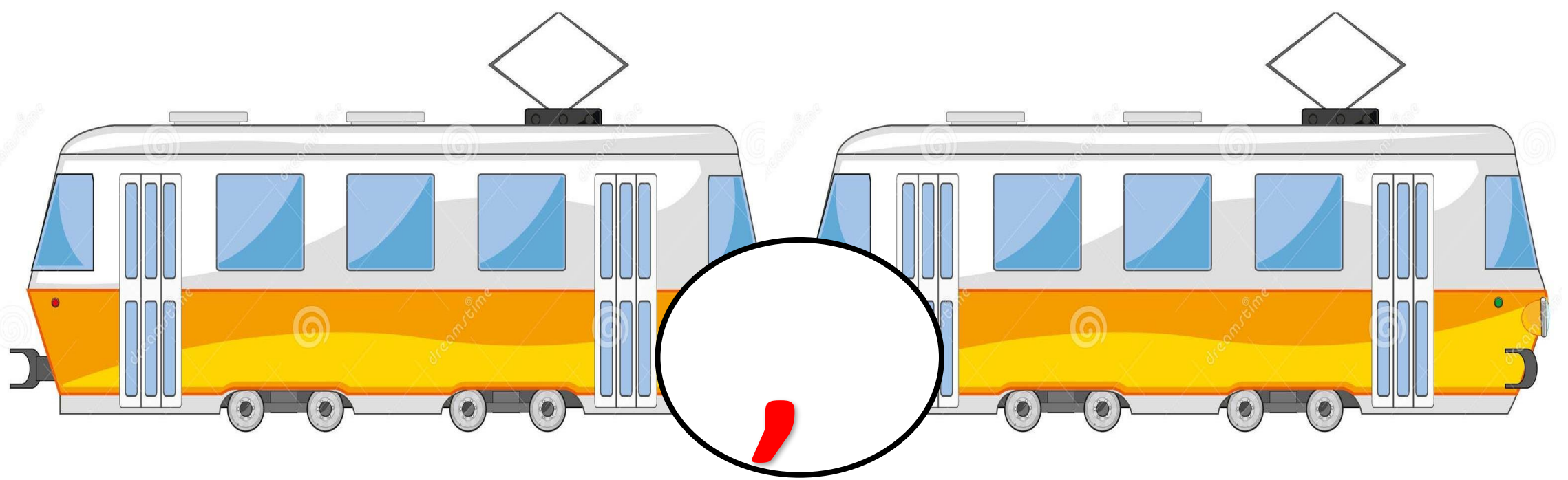
☺savienot mēnešu nosaukumus ar pareizo secību.

☺ pēc iespējas ātrāk nosaukt mēnešus pareizā secībā.

[Teikumu veidošana. - Sakārtošana](#)

[Teikuma veidošana - Mācību līdzekļi](#)

salikts teikums

sakārtots

SST

pakārtots

SPT

Saliktā teikumā ir divas vai vairākas daļas. Lai noteiktu, vai teikums ir vienkāršs vai salikts, jānosaka, cik teikuma priekšmetu un izteicēju ir teikumā.

Saliktā teikumā ir vismaz **divi teikuma priekšmeti un izteicēji**.

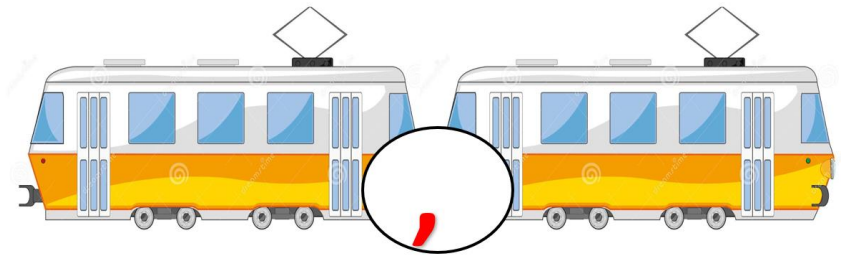
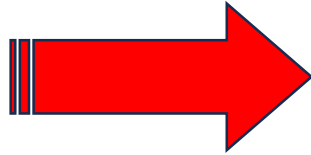
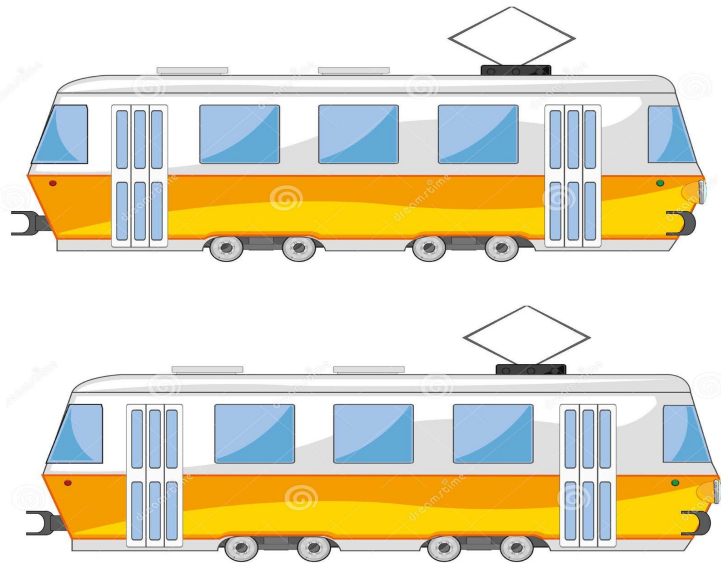
Es strādāju ar datoru.

Es strādāju ar datoru, bet mana mazā māsa to vēl neprot.

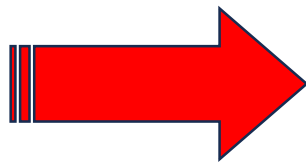
Uzzied puķes.

Lai gan pavasaris kavējas, jau uzzied puķes.

Veido saliktu teikumu un pieraksti to!

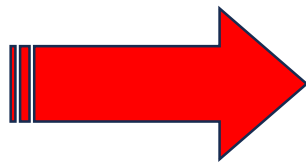

Pienāca pirmdiena.
Es devos uz skolu.

Mums ir divi
vienkārši teikumi,
katrā teikumā ir
gramatiskais centrs.

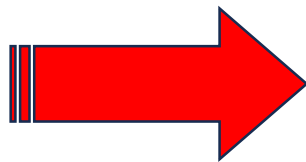
Pienāca pirmdiena.
Es devos uz skolu.

Pienāca pirmdiena,
un es devos uz skolu.

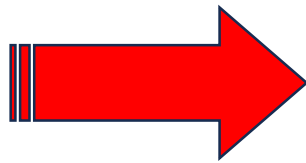
Lija lietus.

Reizēm uzspīdēja
arī saule.

Lija lietus.

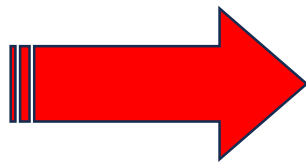
Reizēm uzspīdēja
arī saule.

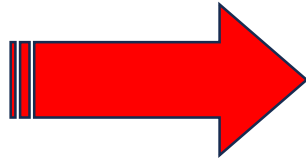
Lija lietus, **bet**
reizēm uzspīdēja
arī saule.

Es nokavēju treniņu.

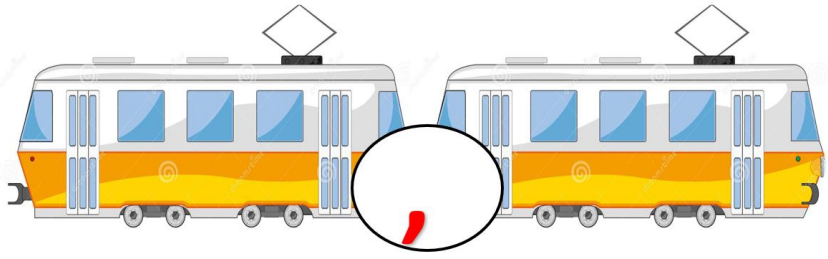
Nekursēja autobuss.

Es nokavēju treniņu.
Nekursēja autobuss.

Es nokavēju treniņu,
tāpēc ka
nekursēja autobuss.

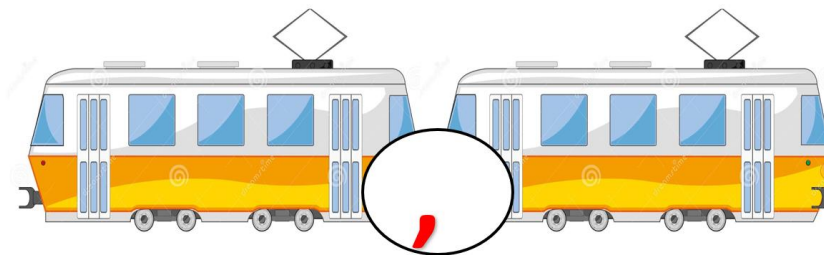
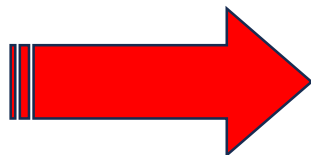
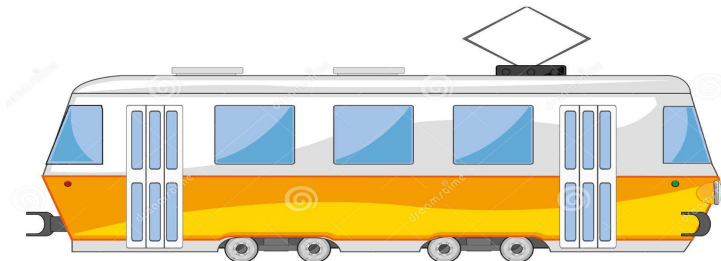
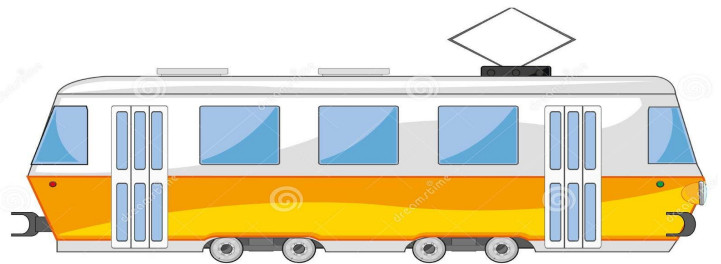
salikts teikums

Pienāca pirmdiena, un es devos uz skolu.

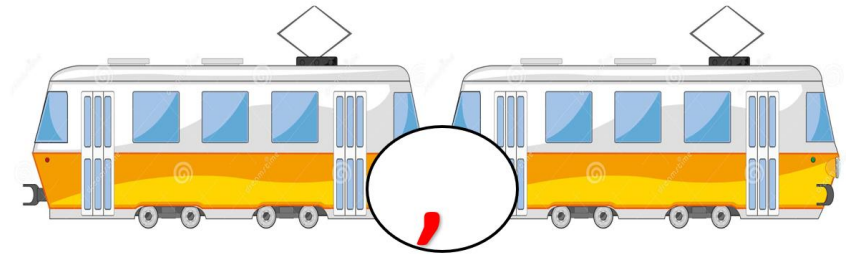
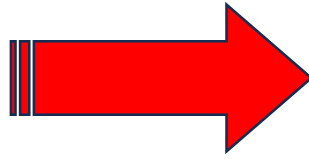
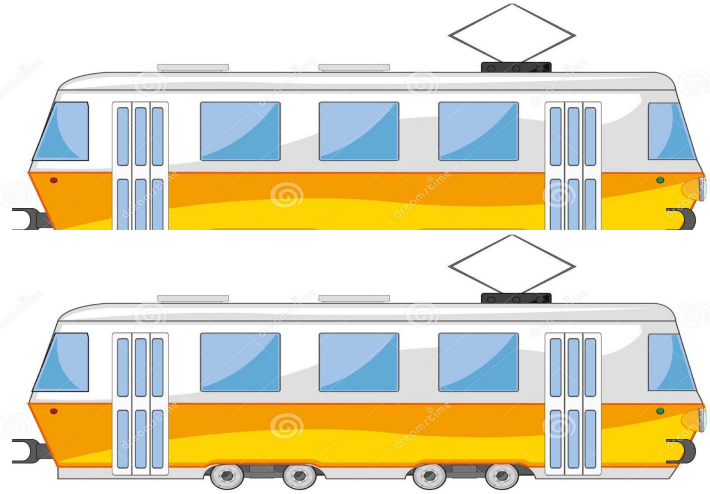
Lija lietus, bet reizēm uzspīdēja arī saule.

Es nokavēju treniņu, tāpēc ka nekursēja autobuss.

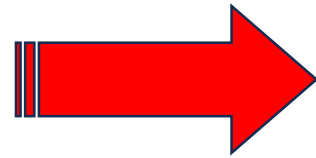
Veido saliktu teikumu un pieraksti to!

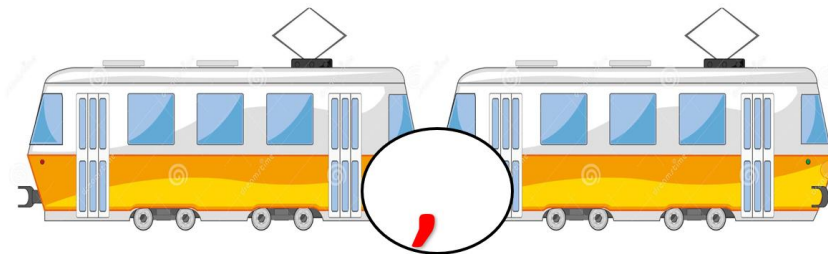
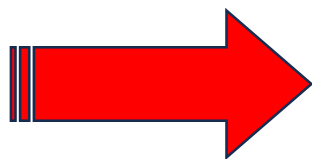
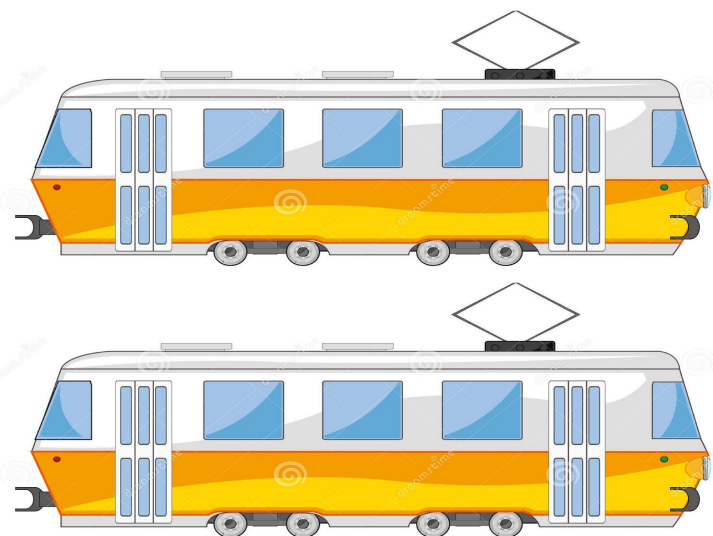
No diviem vienkāršiem teikumiem veido vienu saliktu teikumu un pieraksti to!

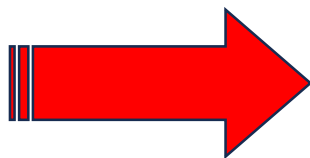
Agnese lasa grāmatu.
Alens skatās pa logu.

Veido saliktu teikumu un pieraksti to burtnīcā!

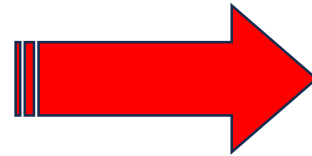
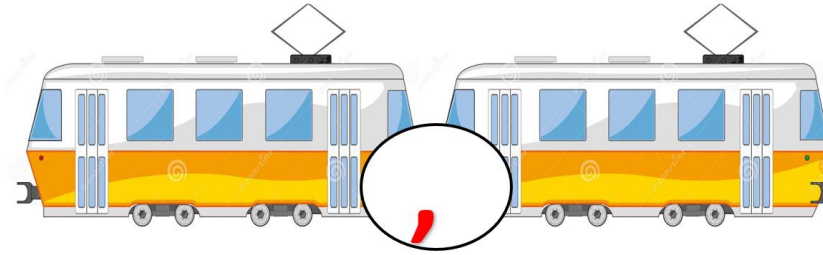
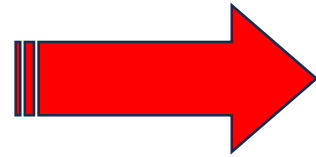
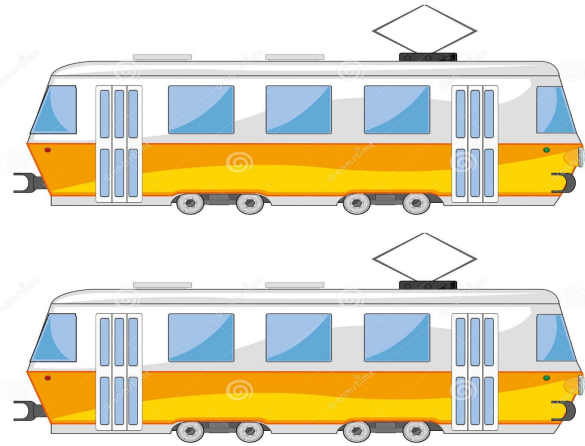

Agnese lasa grāmatu.
Alens skatās pa logu.

Agnese lasa grāmatu, **bet** Alens skatās pa logu.

No diviem vienkāršiem teikumiem veido vienu saliktu teikumu un pieraksti to!

vienkāršs

Darba lapa

vienkāršs

Vai teikums ir salikts, vai vienkāršs?

salikts

vienkāršs

salikts

vienkāršs

- 1. Šodien Alens nokavēja stundu.**
- 2. Ilja raksta stāstu par spociņu, bet Artjoms zīmē ilustrāciju stāstam par spociņu.**
- 3. Konstantīns atbild uz jautājumiem, bet Jeļizaveta atkal palīdz Vjačeslavam.**
- 4. Deniss stāv pie tāfeles un atbild dzejoli.**
- 5. Markuss staigā pa klasi.**
- 6. Agnese aizgāja pie logopēdes.**

Vai teikums ir salikts, vai vienkāršs?

1. Šodien Alens nokavēja stundu. **vienkāršs**
2. Iļja raksta stāstu par spociņu, **bet** Artjoms zīmē ilustrāciju stāstam par spociņu. **salikts**
3. Konstantīns atbild uz jautājumiem, **bet** Jelizaveta atkal palīdz Vjačeslavam. **salikts**
4. Deniss stāv pie tāfeles un atbild dzejoli. **vienkāršs**
5. Markuss staigā pa klasi. **vienkāršs**
6. Agnese aizgāja pie logopēdes. **vienkāršs**

